
Přesvědčivá reforma vyžaduje přesvědčivé argumenty

Přesvědčivá reforma vyžaduje přesvědčivé argumenty

Ve znamení tohoto leitmotivu proběhla v úterý 9. září polemika nad poslední verzí tzv. „Bílé knihy terciárního vzdělávání“, na kterou by podle představ vlády měla navazovat příprava věcného záměru nového zákona. Pozvání rektora UK prof. Václava Hampla přijali ministr školství Mgr. Ondřej Liška a náměstek ministra pro vysoké školy prof. Vlastimil Růžička. Ve Vlasteneckém sále UK se s nimi sešel rektor univerzity, kolegium rektora a předsednictvo Akademického senátu UK, aby si ve velmi otevřené a věcné diskusi vyjasnili současná stanoviska k textu, který měl být koncepčním dokumentem, předznamenávajícím charakter reformy českého vysokého školství.

Zástupci univerzity konstatovali, že argumentace pro reformu, tak jak ji artikuluje „Bílá kniha“, je nepřesvědčivá, nepřesná a nedopracovaná a jen velice mlhavě lze odhadnout do jaké míry (pakliže vůbec) se týká UK a našich dalších klíčových univerzit, přičemž spíše problematizuje nežli podporuje (ale rozhodně nedokládá) tezi o nezbytnosti přijetí nového zákona o terciárním vzdělávání. Jakkoli je možné s identifikací některých problémů souhlasit (např. masivní podfinancování vysokého školství z veřejných prostředků) a některé záměry formulované v tomto textu hodnotit jako užitečné (např. – byla-li by řádně dopracována - kategorizace škol na základě vzdělávacích a vědeckých výkonů, posílení autonomie vysokých škol v oblasti investičního financování či tzv. kontraktové financování vzdělávací činnosti) zůstává zde celá řada kontroverzních pasáží, vyplývajících např. z rozporu mezi proklamovaným posílením autonomie vysokých škol a faktickým omezením jejich samosprávy, založeném na dominantním posílení pozice správních rad, oslabení akademických senátů i navrhovaného způsobu schvalování vnitřních předpisů vysokých škol mimo jejich akademické orgány. Hrozící degradace akademických senátů, redukce akademické obce na firmu a studenta na klienta, je v této dikci plynoucí z „Bílé knihy“ pro Univerzitu Karlovu nepřijatelná.

Představitelé ministerstva potvrdili, že s reformou celého systému terciárního vzdělávání nadále počítají, přičemž preferují její realizaci prostřednictvím nového zákona, jehož věcný záměr by měl být schválen v červnu 2009. Uvedli, že počítají se seriózním vyhodnocením připomínek, které obdobné diskuse přinášejí. Ministr školství se však kriticky vyjádřil zejména k faktu, že „Bílá kniha“ prakticky nereflektuje současný evropský kontext a navrhl další setkání k problematice reformy a zahájení přípravy věcného záměru zákona, jehož zamýšlený rozsah předložená „Bílá kniha“ podle náměstka prof. Růžičky zdaleka nepokrývá, na sklonku tohoto roku. Tento návrh zástupci univerzity přijali. Své připomínky k „Bílé knize terciárního vzdělávání“ Univerzita Karlova uplatní prostřednictvím připravovaného stanoviska České konference rektorů a současně své kompletní stanovisko zašle MŠMT a následně zveřejní do 15. září 2008.

Prorektor pro vnější vztahy

Doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.